

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

4. oktober 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 298 (Alm. del) af 28. april 2022 stillet efter ønske fra Rune Lund (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvorvidt man i Finansministeriet i modsætning til i Børne og Undervisningsministeriet på tilfredsstillende vis er i stand til at genskabe de oprindelige resultater i den analyse, som man ligger til grund for vurdering af uddannelsesgennemslaget på løft fra ufaglært niveau?

Svar

I 2019 foretog Finansministeriet en intern opdatering af de analyser, som i Søgaard (2011)¹ benævnes ”direkte estimation”. Arbejdet førte til en mindre opjustering af det såkaldte basisgennemslag fra 39 pct. til 41 pct.

Konklusioner fra opdatering af Søgaard (2011)

Resultaterne fra Finansministeriets opdatering af analysen i 2019 ligger overordnet i god tråd med de estimater Børne- og Undervisningsministeriet præsenterer i deres rapport, og de forskelle der observeres, tolkes som en indikation på den usikkerhed, der er ved estimationsmodellen fra Søgaard (2011).

I Søgaard (2011) estimeres uddannelsesgennemslaget på erhvervsdeltagelsen med den direkte metode til 39 pct., når data afgrænses til de 30-54-årige i perioden 1981-2007 baseret på en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen. Dette estimat har været anvendt i Finansministeriets fremskrivninger i forbindelse med at fastlægge betydningen af stigende uddannelsesniveau i takt med at yngre årgange erstatter ældre årgange på arbejdsmarkedet.

Ved opdateringen i 2019 blev estimationerne baseret på en fuldtælling af befolkningen i stedet for, som i den oprindelige analyse, en stikprøve på 33,3 pct. af befolkningen. Overgang til fuldtællinger har trukket en smule op i det estimerede gennemslag, idet genestimationen med samme modelspecifikation og samme dataperiode fx gav et estimeret gennemslag på 42 pct. i stedet for de 39 pct. for de 30-54-årige.

¹ https://fm.dk/media/13509/Arbejdsrapport_Uddannelse_og_erhvervsdeltagelse.pdf

Udvides dataperioden så den indeholder data frem til og med 2017, og modelspecifikationen fra Søgaard (2011) i øvrigt fastholdes, gav det anledning til et estimat for samme gruppe på 46 pct.

I forbindelse med opdateringen blev det tydeligt at indfasning af overgangs- og orlovsordninger i 1996 kan have givet en skævhed i de oprindelige estimater.² Dette ses fx ved at foretage en ekstra korrektion i året 1996, ved at inkludere en indikatorvariabel med værdi 1 i år 1996 i interaktion med ændringer i overgangs- og orlovsordningerne, *jf. ligning 1 i Søgaard (2011)*. Når der således korrigeres for effekten af indfasningen af overgangs- og orlovsordninger reduceres det estimerede gennemslag, således at estimatet for den samlede periode frem til 2017 er 35 pct. i stedet for de 46 pct. omtalt ovenfor.

På den baggrund blev det vurderet, at man med fordel helt kunne benytte en dataperiode, der *ikke* gik henover 1996. Afgrænses perioden til 1997-2017 er resultatet et uddannelsesgennemslag på 41 pct., og dette resultat ledte til den mindre opjustering af basisgennemslaget omtalt i indledningen.

Estimaterne i Finansministeriets opdatering er ligesom i Søgaard (2011) stigende med alder. Det tyder på, at der for de ældre aldersgrupper, som har et lavere uddannelsesniveau, findes en mere direkte sammenhæng mellem uddannelsesniveau og erhvervsdeltagelse. Når dette mønster ikke genfindes i Børne- og Undervisningsministeriets genestimation, er det efter Finansministeriets opfattelse et udtryk for den metodeusikkerhed, der er med den anvendte metode.

Til forskel fra Søgaard (2011) ses der i Finansministeriets opdatering en tendens til, at estimaterne stiger over tid. Dette resultat, sammenlignet med estimaterne i Søgaard (2011), vurderes samlet set at være udtryk for usikkerheden som analysemetoden er forbundet med, *jf. besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål nr. 289 (Alm. del) af 28. april 2022*. I Børne- og Undervisningsministeriets genestimation tegnes der heller ikke noget klart mønster i denne retning.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

² 1996 er året hvor ordningerne blev indført. I dette år er der, især for kvinder, en stor ændring i andelen på orlov/overgangsydelse.